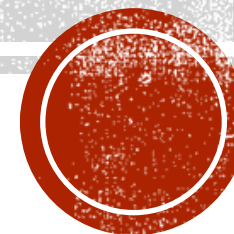

ŻOŁNIERZE WYKŁĘCI

KLASA 1D

Ustawą Sejmu RP w Narodowy dzień pamięci „Żołnierzy wyklętych” został ustanowiony 2011 roku i ma na celu uczczenie pamięci żołnierzy, którzy mimo przeciwności, represji i niebezpieczeństwa, pozostali wierni swoim przekonaniom i walczyli o niepodległość Polski.

1 marca

Narodowy Dzień Pamięci
„Żołnierzy Wyklętych”

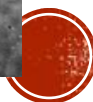
KIM BYLI?

- **Żołnierze wyklęci, żołnierze niezłomni, ludzie działający w polskim powojennym podziemiu niepodległościowym i antykomunistycznym. Stawiali oni opór sowietyzacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR. W latach powojennych kiedy ZSRR narzucił Polakom reżim komunistyczny w ruchu uczestniczyło 120-180 tysięcy osób.**

CZYM SIĘ ZAJMNOWALI?

- **Żołnierze wyklęci działali po II wojnie światowej w latach 1944-1956. Ich działalność była skierowana przeciwko nowemu reżimowi komunistycznemu, który po wojnie został narzucony Polsce przez ZSRR. Charakteryzowali się różnorodnymi metodami działania, włączając w to akcje zbrojne, sabotaż, działania propagandowe, oraz działalność wywiadowczą. Żołnierze wyklęci operowali głównie w małych grupach, często w ukryciu, by uniknąć represji ze strony władz. Byli związani z różnymi organizacjami, takimi jak Narodowe Siły Zbrojne (NSZ), Wolność i Niezawisłość (WiN), czy Armia Krajowa (AK).**

PRZYKŁADOWE AKCJE ŻOŁNIERZY WYKŁĘTYCH.

„20-21 maja 1945 r. Rozbicie obozu NKWD w Rembertowie W wyniku akcji oddziału AK podporucznika Edwarda Wasilewskiego "Wichury", uwolniono kilkuset polskich partyzantów i żołnierzy niepodległościowych. Więźniami obozu NKWD w Rembertowie byli przede wszystkim żołnierze Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich i Narodowych Sił Zbrojnych. Panujące tam warunki były dramatyczne: codziennie z powodu brutalności Sowietów i głodowych racji żywności umierało kilkunastu więźniów. Gdy potwierdzono informację o obecności w obozie generała Augusta Emila Fieldorfa "Nila", oddział "Wichury" otrzymał rozkaz zaatakowania obozu i odbicia więźniów. Akcję przeprowadziło 44 żołnierzy. W wyniku akcji uwolniono kilkaset osób, zabijając kilkudziesięciu enkawudzistów. Niestety, część uciekinierów została zatrzymana przez Sowietów w trakcie obławy, podczas której zbiegów szukano przy pomocy samolotów rozpoznawczych. Wszyscy zostali rozstrzelani. ”

„ 21 sierpnia 1944 r. Bitwa o Surkonty Pierwsza regularna bitwa między niedawnymi sojusznikami razem zdobywającymi Wilno, czyli Armią Krajową i Armią Czerwoną. Podpułkownik Maciej Kalenkiewicz "Kotwicz" wraz z oddziałem został zaatakowany - najprawdopodobniej na skutek denuncjacji - w zaścianku Surkonty. Początkowo żołnierzom AK udało się skutecznie odeprzeć atak Sowietów. Enkawudziści dostali się pod skuteczny ogień polskich żołnierzy i dotkliwymi startami wycofali się. Na pomoc wezwali cały batalion oraz oddział milicji (przybyły na miejsce trzydziestoma ciężarówkami), ale też samoloty, które przed atakiem piechoty ostrzelały Polaków, powodując pożar zabudowań. Pomimo dziesięciokrotnie potężniejszych sił wroga, otoczeni akowcy bronili się dzielnie, a części z nich udało się wyrwać z okrążenia. Oslaniający ich odwrót oddział liczący 36 osób położył trupem 132 Sowietów. Wściekli czerwonoarmiści bagnietami dobijali Polaków, którzy przeżyli bitwę. Nie oszczędzono nikogo. ”

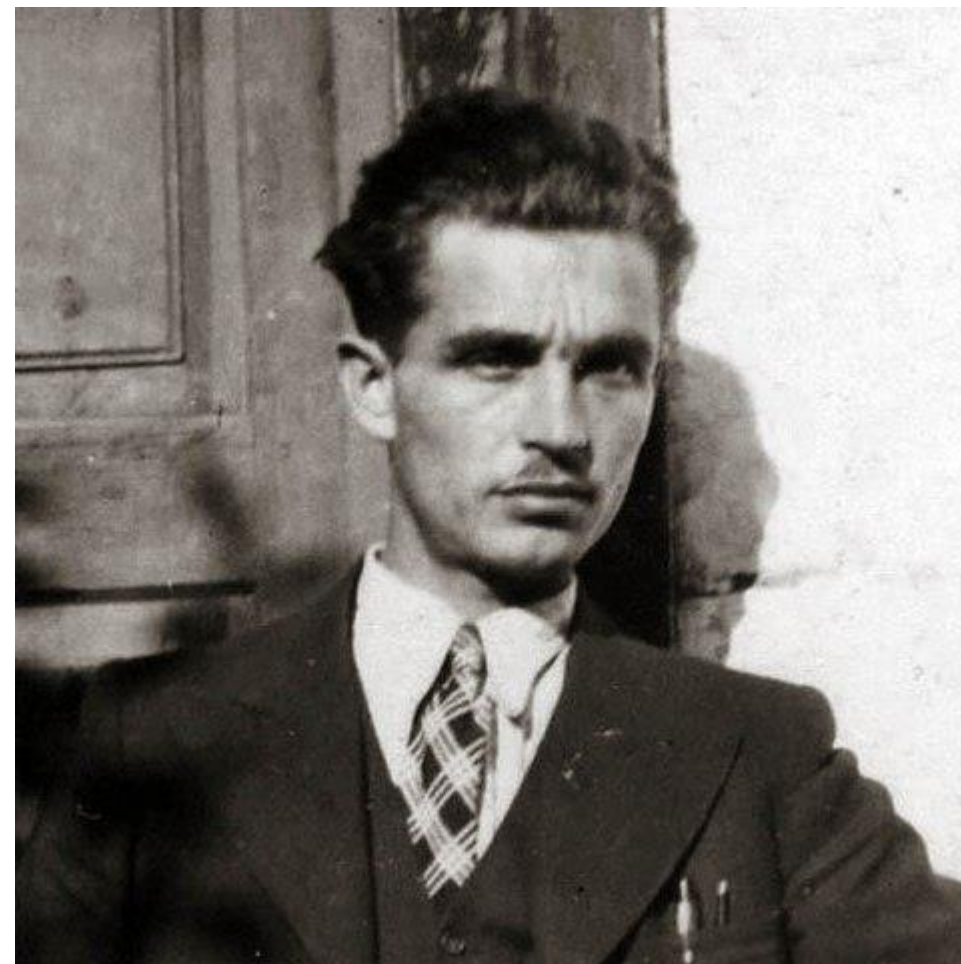

Witold Pilecki ps. „Witold”, „Druh”; nazwiska konspiracyjne „Roman Jezierski”, „Tomasz Serafiński”, „Leon Bryjak”, „Jan Uznański”, „Witold Smoliński”; kryptonim T-IV – rotmistrz kawalerii Wojska Polskiego, współzałożyciel Tajnej Armii Polskiej, żołnierz Armii Krajowej, więzień i organizator ruchu oporu w KL Auschwitz. 15 marca Witold Pilecki został skazany na śmierć za szpiegostwo i zdradę stanu. Sąd drugiej instancji wyrok podtrzymał. Prezydent Bolesław Bierut nie skorzystał z prawa łaski. Wyrok wykonano 25 maja 1948 roku o godzinie 21.30 w więzieniu na Rakowieckiej w Warszawie.

Zygmunt Edward Szendzielarz, ps. „Łupaszko”, „Łupaszka” i „Łopaszko” – major kawalerii Wojska Polskiego i Armii Krajowej. Dowódca 5 Wileńskiej Brygady AK

Marian Bernaciak, ps. Orlik, Dymek – podporucznik rezerwy Wojska Polskiego, członek ZWZ-AK, dowódca oddziału partyzanckiego AK, a następnie Zrzeszenia WiN na Lubelszczyźnie

Danuta Siedzikówna, właśc. Danuta Helena Siedzik, ps. „Inka” – sanitariuszka 4. szwadronu odtworzonej na Białostocczyźnie 5 Wileńskiej Brygady AK, w 1946 w 1 szwadronie Brygady działającym na Pomorzu, pośmiertnie mianowana podporucznikiem Wojska Polskiego. Danuta Siedzikówna zginęła 28 sierpnia 1946 roku (17lat) o godz. 6.15 od strzału w głowę oddanego przez dowódcę plutonu egzekucyjnego - wcześniej żaden z jego żołnierzy nie trafił Inki, choć strzelali z odległości trzech kroków.

Feliks Selmanowicz ps. „Zagończyk”, nazwisko konspiracyjne: „Karol Szach” – naczelnik II rejonu IV Okręgu Trockiego oraz dowódca drużyny Milicji Ludowej Pasa Neutralnego, sierżant Korpusu

Józef Franczak ps. „Lalek”, „Laluś”, „Laleczka”, „Guściowa”, używał też nazwiska Józef Babiński – wachmistrz Wojska Polskiego, później związany ze strukturami Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej, opisywany jako ostatni tzw. żołnierz wyklęty.

ŹRÓDŁA

- https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%BBo%C5%82nierze_wykl%C4%99ci#Dzia%C5%82alno%C5%9B%C4%87
- <https://historia.interia.pl/aktualnosci/news-najslynniejsze-akcje-zolnierzy-wykletych,nld,2154322>
- https://www.google.com/search?sca_esv=0733c8dd6c7d19ba&sxsrf=ACQVn0_tA6zZ9GvUooJGB9whoPW9ulUmww:1708799398803&q=1+marca&tbm=isch&source=lnms&sa=X&sqi=2&ved=2ahUKEwivrKHpzCSEAxUKQfEDHc5HAnsQ0pQJegQIDBAB&biw=1584&bih=730&dpr=1#imgrc=1CbQE316pYTdyM
- https://www.google.com/search?q=witold+pilecki+jak+zginal&sca_esv=5fee7d56a3546583&sxsrf=ACQVn0-eojMLH-XSoVe4nTFWhMvrCUDmwg%3A1708801337508&ei=OT3aZZHFHtCwwPAP-5ybuAo&udm=&ved=0ahUKEwjRxdqF1cSEAxVQGBAIHXvOBgcQ4dUDCBA&uact=5&oq=witold+pilecki+jak+zginal&gs_lp=Egxnd3Mtd2l6LXNlcnAiGXdpdG9sZCBwaWxIY2tpIGphayB6Z2luYWwyBhAAGBYHkjHKIDbCli-J3ABeAGQAQCYAWOgAeQlqgECMTO4AQPIAQD4AQGYAg6gAv4JwgIKEAAYRxiWBBiWA8ICBxAjGLACGCfCAg0QLhgNGIMBGLEDGIAEwglHEAAYgAQYDclCHBAuGA0YgwEYsQMYgAQYIwUY3AQY3gQY4ATYAQHCAgoQIxiABBiKBRgnwglLEC4YgwEYsQMYgATCAgUQABiABMICGhAuGIMBGLEDGIAEGJcFGNwEGN4EGOAE2AEBwglIEC4Y1AIYgASYAwCIBgGQBgi6BgYIARABGBSSBwQxMC40&sclient=gws-wiz-serp
- [EgZjaHJvbWUqEAgAEAAYgwEY4wIYsQMYgAQyEAgAEAAYgwEY4wIYsQMYgAQyDQgBEC4YgwEYsQMYgAQyBwgCEAAyAQyBwgDEAAyAQyBwgEAAyAQyDQgFEC4YgwEYsQMYgAQyBggGEEUYPDIGCacQRRg8qAIAAIAhttps://www.google.com/search?sca_esv=5fee7d56a3546583&hl=pl&sxsrf=ACQVn08-VweNwaM8BqO4CMssRuy5W9gtFA:1708800134377&q=o+co+zosta%C5%82+oskar%C5%BCony+zagonczyk&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwjQooHI0MSEAxXUFhAIHakrCH8Q0pQJegQICRAB&biw=1574&bih=730&dpr=1#imgrc=EYDBSnxJPkaTxM](https://www.google.com/search?sca_esv=5fee7d56a3546583&hl=pl&sxsrf=ACQVn08-VweNwaM8BqO4CMssRuy5W9gtFA:1708800134377&q=o+co+zosta%C5%82+oskar%C5%BCony+zagonczyk&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ved=2ahUKEwjQooHI0MSEAxXUFhAIHakrCH8Q0pQJegQICRAB&biw=1574&bih=730&dpr=1#imgrc=EYDBSnxJPkaTxM)

